

EGAP EM

**V Taškentu staví
„Czech House“
pro český byznys**

str. 4-5

**Exportéři u EGAP
bezkontaktně pojistili
229 obchodních případů**

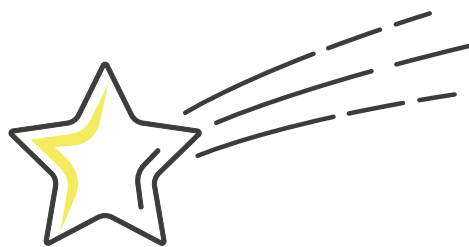
str. 9

**Hospodářský
potenciál
Pobřeží slonoviny**

str. 10-12

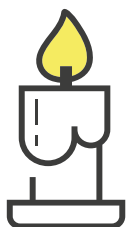
Tramvaje Škoda Group za 1,5 miliardy jezdí v Rize

Obsah

- 2-3** Tramvaje Škoda Group
za 1,5 miliardy jezdí v Rize
- 4-5** V Taškentu staví „Czech House“
pro český byznys
- 5** Předsedkyně dozorčí rady EGAP se stala
Veronika Peřinová
- 6-8** „Podnikání je o minimalizaci rizik,“
říká developer taškentského Czech House
Petr Kostka
- 9** Klikni pro export
- 10-12** Stabilní politická situace jako klíč
k rozvoji hospodářského potenciálu
Pobřeží slonoviny
- 13-15** Novinky z ECAs
- 16-17** S EGAPem na cestách
- 18-19** Ceny SDGs a ESG Rating 2022
- 20-23** EGAP podporuje export výzkumu a vývoje
- 24** EGAP vymohl od dlužníků již 1,75 miliardy,
nejvíc za 5 let
- 25** EGAP na sítích

Jan Procházka

předseda představenstva a generální ředitel

Vážený přítel českého exportu,

jubilejní třicátý rok spolupráce exportní pojišťovny EGAP a českých vývozců se naplňuje. Jaký rok 2022 byl z pohledu pojišťovny, ukáží až shrnující čísla, na která si musíme ještě počkat. Už teď si ale troufám říct, že byl úspěšný a že české firmy i s naším přispěním opět uspěly v desítkách zemí světa. V portfoliu EGAP tak letos přibyly vedle tradičních obchodních případů z oblasti strojírenství, energetiky nebo zemědělství i méně obvyklé projekty. Například je to **Czech House v Taškentu**, nové byznysové centrum, které se českým firmám otevře v centru uzbecké metropole příští rok. Už letos se ovšem **v hlavním městě Lotyšska Rize zapojilo do provozu dvacet tramvajových souprav** vyrobených tuzemskou skupinou **Škoda**. Zakázka českého výrobce pojištěná EGAPem má hodnotu zhruba 1,5 miliardy korun.

Také letos, již třetím rokem, mohou vývozci poptávat pojištění a další produkty EGAP online. Službu „**Klikni pro export**“ spustila pojišťovna v říjnu 2019. Od té doby přijala 229 žádostí, které vedly k úspěšnému uzavření pojistné smlouvy. Letos to bylo například i pojištění faktur za dodávky piva. V oblasti vymáhání pohledávek letos oddělení „workout“ zaznamenalo úspěchy v řadě insolvenčních řízení. Z obchodních případů, které skončily v minulosti pojistnou událostí, se tak od začátku roku pojišťovně již podařilo **získat částku 1,75 miliardy korun**. Jedná se o nejlepší výsledek za poslední roky. Za pozornost přitom stojí, že i navzdory přetrvávajícímu vojenskému konfliktu se daří pohledávky vymáhat i z Ruské federace. Nejen Rusku ale EGAP věnuje svou pozornost. Pravidelná analýza zahraničního trhu je tentokrát věnována vývozcům, kteří se zajímají o **Pobřeží slonoviny**. Poslední článek našeho časopisu v letošním roce navíc představuje finalisty tradičního projektu podporujícího **Vědu a Výzkum** a nabízí i ohlédnutí **za podzimními akcemi**.

Za celý tým EGAP mi dovoluňte poděkovat za to, že jsme i letos mohli být Vaším partnerem v 60 zemích světa.

Přeji Vám i Vaším blízkým pohodové prožití Vánoc
a v novém roce mnoho úspěchů!

Jan Procházka

Tramvaje Škoda Group za 1,5 miliardy jezdí v Rize

Zdroj: Tanya Keisha – stock.adobe.com, ilustrační fotografie

Dvacet tramvajových souprav vyrobených tuzemskou skupinou Škoda už je zapojeno do provozu v Rize, hlavním městě Lotyšska. Zakázku českého výrobce za zhruba 1,5 miliardy korun pojistil EGAP. Pojišťovna nyní s firmou jedná také o pojištění vývozu náhradních dílů k dodaným tramvajím. Úvěr financující dodávku tramvajů poskytla Česká spořitelna.

► Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

„Uzavřením tohoto kontraktu se potvrzuje, že naše výrobky jsou kvalitní a naši stávající zákazníci jsou s nimi spokojeni. Svědčí o tom nejen 20 vozidel pro Rigu, ale i další zakázky. O české tramvaje je velký zájem především v zahraničí. Vyrábíme tramvaje pro 13 evropských měst v Německu nebo Finsku,“ říká **Martin Oravec, CFO Škoda Group**.

Vozový park dopravního podniku lotyšské metro-pole zahrnuje zhruba 190 tramvajů, které obsluhují 9 linek napříč celým městem. Většina jich byla vyrobená převážně v bývalém Československu, a právě tyto vozy nyní nahrazuje nová generace souprav. I ty ovšem budou potřebovat servis a dodávku náhradních dílů české výroby.

„Škoda Group patří mezi špičku firem v oboru dopravního strojírenství a je také zároveň významným zaměstnavatelem hned v několika regionech Česka. Nyní jednáme o parametrech pojištění úvěru na dodávku náhradních dílů,“ doplnil **předseda představenstva EGAP Jan Procházka**. V minulosti EGAP pojistil vývoz elektrických železničních vagonů Škody Group na Slovensko a před dvěma lety vystavil firmě záruku COVID Plus.

Vozidla pro Rigu jsou 100% nízkopodlažní s rozchodem 1 524 mm, širším než je v Praze, jsou plně klimatizované i v prostoru pro cestující. Vnější design je v typickém modro-bílém barevném provedení řížského dopravního podniku. Vozy mají

optimalizovaný pohon přiměřený rovinatému charakteru města, výtah umožňující nakládku invalidního vozíku z úrovně vozovky, systém počítání cestujících, automat na prodej několika druhů jízdenek, moderní informační systém pro cestující a další. Tramvaje jsou vyrobeny z kvalitních materiálů, protože jedním z požadavků zákazníka bylo provozovat je při teplotách +40 °C až -40 °C. Tramvaj v tříčlánkovém provedení pojme 258 stojících a 60 sedících cestujících a prodloužená varianta se čtyřmi články 33 stojících a 79 sedících cestujících.

Vývoz českých firem z oblasti dopravního strojírenství podporuje EGAP dlouhodobě. Například v roce 2020 to byla dodávka 50 trolejbusů do Lotyšska či vývoz 450 autobusů do Pobřeží Slonoviny v roce 2018. V Ázerbájdžánu české firmy zmodernizovaly s pojištěním EGAP přes 900 kilometrů železnice za zhruba 18,5 miliardy korun.

Celkový objem letošního vývozu podpořeného exportní pojišťovnou EGAP dosahoval v pololetí částky 24,6 miliardy korun. To je v meziročním srovnání nárůst o 27 procent, a zároveň o 16 procent víc než v pololetí předkovidového roku 2019. Pojišťovně se letos také daří mimořádně úspěšně vymáhat pohledávky. Během prvních šesti měsíců získala z obchodních případů s pojišťovnou událostí 1,3 miliardy korun.

V Taškentu staví „Czech House“ pro český byznys.

Investici Atlantica Institute
pojistil EGAP

Zdroj: Adobe Stock

Tuzemským firmám se už příští rok otevře v centru uzbecké metropole Taškentu nové byznysové centrum „Czech House“. Osm tisíc metrů čtverečních plochy na devíti podlažích přinese místo pro kanceláře, sídla firem i residenční bydlení. Budova se má stát zázemím tuzemských exportérů v Uzbekistánu i dalších zemích regionu Střední Asie. Projekt společnosti Atlantica Institute pojistila exportní pojišťovna EGAP.

› Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

„Cílem projektu je koordinace aktivit směrem z ČR, vytvoření zázemí pro společnosti formou poskytování služeb. Služby by měly být napříč celým spektrem, aby společnost mohla fungovat na zahraničním trhu. Takže od prvotních průzkumů místního trhu, kontaktů, zpracování obchodních plánů až po zakládání poboček, respektive dceřiných společností, odštěpných závodů, poskytování sídla či kancelářských prostor,“ vysvětluje **Petr Kostka, člen správní rady Atlantica Institute**.
Stavební práce v Taškentu začaly už loni, dům je nyní ve fázi hrubé stavby a dokončení celé stavby je plánováno na duben 2023. Slavnostní otevření 1. fáze domu „Czech House“ by mohlo proběhnout v květnu 2023 za účasti významných hostů.

Pojišťovna EGAP uzbecký trh zná. S její podporou tam české firmy v posledních letech vyvezly tramvaje, autobusy, vlaky ale třeba i výrobní linky. „Uzbecký trh je specifický tím, že českým firmám dává obrovské vývozní příležitosti. Zároveň ale patří mezi ty, kde se exportéři rádi pojišťují proti jinak tržně nepojistitelným rizikům. Věříme, že Český dům i s naší pomocí ještě více rozšíří možnosti pro celý český export,“ dodává **mluvčí EGAP Jan Černý**.

Uzbekistán:

Republika Uzbekistán, do roku 1991 jedna ze svazových republik Sovětského svazu, je vnitrozemský stát ve Střední Asii. Uzbecká ekonomika je otevřená, díky obrovským zásobám zemního plynu jsou největším výrobcem elektřiny ve Střední Asii a druhým největším vývozcem bavlny na světě. Nezanedbatelný je rovněž těžební a zpracovatelský průmysl, jsou 7. největším producentem zlata na světě. Nezaměstnanost je na vysoké úrovni, zhruba 20 %. Z hlediska HDP je Uzbekistán zhruba na úrovni Finska či Nového Zélandu. Vláda se snaží liberalizovat trh a přilákat nové investory. Vzájemný obchodní obrat mezi ČR a Uzbekistánem postupně roste, v roce 2021 byl zhruba 1,6 mld. CZK.

Zdroj: www.businessinfo.cz

Zdroj: Atlantica Institute

Zdroj: sharaifmaksimov - stock.adobe.com

Předsedkyní dozorčí rady EGAP se stala Veronika Peřinová

Dozorčí rada exportní pojišťovny EGAP zvolila dne 4. listopadu 2022 za svou předsedkyni Veroniku Peřinovou. Na Ministerstvu financí, jehož prostřednictvím vykonává stát v EGAP svá akcionářská práva, se Peřinová věnuje problematice veřejných rozpočtů od roku 1998. Od roku 2016 je ředitelkou odboru Strategické společnosti

a investiční pobídky. Jako nominantka Ministerstva financí působila ve správní radě České průmyslové zdravotní pojišťovny a v dozorčí radě společnosti ČEPRO. V pětičlenném dozorčím orgánu pojišťovny dále zasedají místopředseda rady **Martin Pospíšil** a členové **Karel Fíla**, **David Satke** a **Dominik Grůza**.

„Podnikání je o minimalizaci rizik,“

říká developer taškentského Czech House

Petr Kostka

Zdroj: Atlantica Institute

› Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

Petr Kostka: Myšlenka vybudovat Český dům vznikla díky našemu předchozímu působení v teritoriu. Máme za sebou realizaci několika zakázek a po dnes už čtyřech letech máme reálné zkušenosti v působení na trhu. Vidíme tam velký prostor pro fungování nejen nás, naší skupiny, ale rovněž pro ostatní společnosti, exportéry a výrobce. Z tohoto důvodu to vnímáme jako velkou příležitost i pro ostatní, a proto vznikla celá myšlenka legitimizovat činnost, aby to nebylo pouze na bázi zprostředkování a předávání kontaktů. Dát tomu formu, která bude legitimní a využije stávajících programů, které dnes provozují státní agentury. Ať už je to podpora exportu, investic EGAP, od MPO, MZV atd.

Jsme podnikatelé, takže jsme se snažili vymyslet projekt tak, aby to mělo i podnikatelskou základnu. Aby to celé směřovalo k dosažení zisku. A protože máme zkušenosti, víme, jak je spolupráce z pozice státu legislativně složitá a pracná. Takže jsme se rozhodli pustit do projektu na základě soukromé investice, kde můžeme být operativní. Velkou úlohu v tom sehrál místní zastupitelský úřad, kde musím vyzdvihnout činnost jeho zástupců. V pozici velvyslance pana

Václava Jílka, paní Nikol Hruškové, v současné době na mateřské dovolené, a pana Romana Masaříka. Z hlediska koordinace sehrála naše spolupráce obrovskou úlohu. Cílem projektu Český dům je sladění aktivit směrem z ČR, vytvoření zázemí pro společnosti formou poskytování služeb. Služby by měly být napříč celým spektrem, aby společnost mohla fungovat na zahraničním trhu. Takže od prvotních průzkumů, kontaktů, zpracování obchodních plánů až po zakládání poboček, respektive dceřiných společností, odštěpných závodů, poskytování sídla, kancelářských prostor atd.

Takže to není jen dům, kde si člověk pronajme kancelář, nebo domluví schůzku?

Je to poskytování celé šíře služeb. Další přidanou hodnotou by mělo být i to, že kanceláře už nyní fungují jak v Taškentu, tak tady v Praze. To znamená, že společnosti mohou komunikovat ohledně spolupráce i přes pražskou pobočku, která bude zrcadlově propojena s Taškentem. Výstup pro českou společnost bude, že si může v Praze zařídit otevření pobočky, všechny náležitosti, včetně certifikací atd.

Jak velký region chcete z Taškentu zasáhnout?

Primárně určitě působilme v Uzbekistánu, ale chtěli bychom kopírovat působnost zastupitelského úřadu, což je v dnešní době i Tádžikistán a Turkmenistán, tam je samozřejmě velmi složitá působnost a obchod. Dá se říct Střední Asie jako taková. V Kyrgyzstánu už sice nějaká forma Českého domu je, ale z hlediska perspektiv našeho vyhodnocení bychom se chtěli zaměřit na dvě zmíněné země.

Hovořil jste o zkušenostech z dané země, nějaké projekty už tam máte za sebou. To jsou také developerské projekty?

Máme tam zkušenosti zejména se státní správou. Jsou tam realizované zakázky ve spolupráci s EGAP, UniCredit Bank v oblasti průmyslové bezpečnosti, které byly kompletně dodané. Včetně exportního financování a následného poskytování služeb.

Když se vrátím k Czech House, jak si to máme představit? Je to opravdu dům, řadovka, nebo spíš office centrum? Jak to na místě v tuto chvíli vypadá?

Jedná se o polyfunkční objekt, který je kombinací bytových jednotek a komerčních prostor, přičemž

celková zastavěná plocha je přibližně 8,5 tisíce metrů čtvereční. Je to devítipodlažní objekt. První dvě podlaží budou nebytová, komerční, kde budou kancelářské prostory, stravovací zařízení a tak dále. Bude možnost pronajmutí kanceláří, showroomů, prezentačních, zasedacích místností. Bude vyčleněných několik bytů, které budou sloužit pro krátkodobý i dlouhodobý pronájem pro uživatele. Se zastupitelským úřadem jednáme o pronájmu bytových prostor. Dům je velmi dobře umístěný, leží v podstatě v centru ze strany mezinárodního letiště. Projekt je postaven na podnikatelském základu, takže to musí být profitabilní, a to je i cíl od samého začátku. Nechceme od státu žádné podpory mimo podporu pojištění. Část bytových jednotek budeme prodávat a část pronajímat, aby byl projekt ekonomicky funkční a umožnil nám dělat další kroky. Netajím se tím, že už připravujeme druhou etapu budování prostoru, která bude čítat zhruba plochu, která navazuje na stávající objekt.

Takže vedle toho jednoho domu vyrostete další?

Ano, dnes máme zajištěné i pozemky a probíhá příprava ploch. Je to centrum města, takže tam se pozemky musí připravit, vyčistit staré objekty a připravit pro další výstavbu. V současnosti dokončujeme hrubou stavbu zmíněného devítipodlažního objektu.

Stavba běží už nějakou dobu, pojistnou smlouvu jsme uzavřeli poměrně nedávno. Kdy začala výstavba?

Výstavba byla zahájena koncem loňského roku a společnost Atlantica Institute do tohoto projektu vstoupila prostřednictvím odkupu majoritního podílu stávající společnosti v Uzbekistánu. Z toho důvodu, že jsme chtěli mít zajištěný harmonogram a mít jistotu, že když peníze investujeme, tak eliminujeme riziko v počáteční fázi. S developerskými projekty máme zkušenost z ČR. Cíleně jsme vstupovali do společnosti, která měla vlastnictví pozemků a stavební povolení, takže bylo možné začít téměř okamžitě.

Příští rok se tam chystá řada delegací, ministr zemědělství a průmyslu...

Služby českého domu jsme už začali poskytovat z jiných prostor, protože to není vázáno na konkrétní prostor. Co se týče otevření objektu jako takového, tak předpokládáme, že by někdy na přelomu března, dubna měl být hotový. Slavnostní otevření plánujeme po dohodě se zastupitelským úřadem v průběhu května příštího roku. Zejména z toho důvodu, že se koordinuje návštěva některých představitelů od nás. Já mám informaci jen o příjezdu ministra průmyslu, pana Síkeley, v období května. Záměrem tedy je to nějak zkoordinovat, ale myslím, že to je zatím předběžné, protože termíny se můžou měnit i ze strany představitelů státu. Snažíme se nějakým způsobem adaptovat na jejich harmonogram a budeme se snažit zajistit i uzbeckou stranu, aby tam byla adekvátní účast.

Akciová společnost ATLANTICA INSTITUTE a.s.

je holdingovou společností držící portfolio podnikatelských projektů zaměřených zejména na obchod se Střední Asii. Mezi hlavní projekty společnosti ATLANTICA INSTITUTE a.s. v tomto regionu patří především majetková účast na v Uzbekistánu působící developerské společnosti MAZEL PLUS LTD a společnosti CZECH HOUSE LTD provozující stejnojmenné podnikatelské centrum v Taškentu zaměřené především na podporu českých exportérů a dalších společností se zájmem o rozvoj podnikání v Uzbekistánu a sousedních zemích.

Člen správní rady a ředitel společnosti ATLANTICA INSTITUTE a.s. Petr Kostka je českým managem a investorem s mnohaletými zkušenostmi.

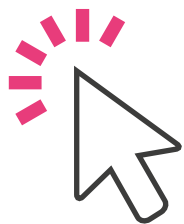
Zdroj: Atlantica Institute

Zdroj: Atlantica Institute

Proč jste se rozhodli pojistit u EGAPu?

Důvod je velmi jednoduchý. Podnikání je podle mého názoru hlavně o rizicích a jejich řízení a minimalizaci. V tuzemských podmínkách je investování náročné, ne tak ve Střední Asii. Uzbekistán se za poslední roky posunul (vstoupil do OECD, zvýšil se mezinárodní rating ze sedmého stupně na pátý), což umožnilo to vše. Je tu úplně jiná legislativa, jiné řízení a my tato rizika chceme mít ošetřená. Samozřejmě se nejedná o standardní pojištění komerčních rizik, to není obsahem naší smlouvy. Jsou rizika politická, s tím související věci. Dále se to týká našeho fungování jako společnosti, hodnocení ze stran finančních institucí a obchodních partnerů, takže to má i tyto kontexty.

Klikni pro export:

Exportéři u EGAP bezkontaktně pojistili 229 obchodních případů

› Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

Třetím rokem mohou čeští vývozci poptávat pojištění a další produkty exportní pojišťovny EGAP online. Službu „Klikni pro export“ spustila pojišťovna v říjnu 2019. Od té doby přijala 229 žádostí, které vedly k úspěšnému uzavření pojistné smlouvy. Například záruky za úvěr pro metalurgický závod či pojištění faktury za vývoz piva jsou obchodní případy, jejichž realizace začala podáním elektronické žádosti na stránkách EGAP.cz.

„Exportéři i jejich obchodní partneři jsou zvyklí vyřizovat řadu úkonů bezkontaktně a my jsme jim vyšli vstříc. Spuštění služby „Klikni pro export“ už na podzim roku 2019 se záhy ukázalo jako prozíravé. Pandemie, která propukla o čtvrt roku později totiž v podstatě jinou než bezkontaktní spolupráci na dlouhou dobu nepřipouštěla. My jsme tak v době karantény už měli přechod do online prostoru za sebou,“ říká **předseda představenstva EGAP Jan Procházka.**

Exportéři online nejčastěji poptávají pojištění krátkodobého vývozního dodavatelského úvěru. Navíc služba „klikni pro export“ v době pandemie umožnila bankám žádat o záruky COVID Plus za úvěry pro své klienty z řad velkých exportujících firem.

Žádosti přijímala pojišťovna od května 2020 do konce roku 2021. Během té doby EGAP schválením záruk pomohl získat úvěry komerčních bank pro 67 velkých exportujících společností v celkovém objemu 22 miliard korun. Většina peněz směřovala na pomoc firmám zabývajícím se strojírenskou výrobou.

V současné době EGAP pracuje na spuštění další funkcionality portálu, která umožní klientům pojišťovny

2019

Spuštění portálu **KLIKNI PRO EXPORT**

2020

Nový produkt záruk COVID Plus
– zcela online včetně podání žádosti a schválení

2021

Nové funkcionality KLIKNI PRO EXPORT
– interaktivní mapa
– přehled a vkládání splátek
– stav procesu smlouvy

Připravujeme

Další rozšíření portálu KLIKNI PRO EXPORT o rozhraní pro hlášení pojistných událostí e-Claim

Graf: Digitalizace poskytování služeb EGAP v čase

podávat online hlášení pojistných událostí. Novinka proces hlášení pojistných událostí zrychlí a usnadní.

Celkový objem letošního vývozu podpořeného exportní pojišťovnou EGAP dosáhl v listopadu částky 38 miliard korun. Například se jedná o pojištění vývozu obráběcího centra do Turecka, ložisek do Indie, projekt byznysového centra v Uzbekistánu, pojištění dodávek piva do Izraele či čerpadel do Egypta. Za celou dobu své existence tak EGAP podpořil vývoz českých firem v objemu přesahujícím jeden bilion korun a to do 130 zemí světa.

KLIKNI PRO EXPORT

Služba, která zkrátí vaši cestu do světa.

Stabilní politická situace jako klíč k rozvoji hospodářského potenciálu Pobřeží slonoviny

Zdroj: Adobe Stock

Pobřeží slonoviny má v současnosti více než 27 milionů obyvatel a z hlediska výše HDP je vedoucí ekonomickou mocností Západoafrické hospodářské a měnové unie (WAEMU). Země se v minulosti potýkala s nestabilní politickou situací, která se však po nástupu Alassane Ouattary do čela země zlepšila a položila základy hospodářského rozvoje. Budoucí vývoj bude záviset na efektivitě využití hojného nerostného bohatství, ale také na zvládnutí bezpečnostní situace v celém regionu.

› Autor: Ing. Jan Doubrava, Odbor teritoriálních a odvětvových analýz

Aktuální hospodářská situace

Pobřeží slonoviny disponuje jednou z nejrychleji rostoucích ekonomik v subsaharské Africe. **Během posledních patnácti let se nominální hodnota HDP téměř ztrojnásobila**, když vzrostla z 25 mld. USD v roce 2006 na 70 mld. USD v roce 2021. Globálně se přitom stále jedná o malou ekonomiku. V rámci Afriky je však již jedenáctou největší. **Ekonomika je stále více diverzifikovaná**, a tudíž odolnější vůči externím šokům. Vláda navíc provádí strukturální reformy napříč hospodářskými sektory za účelem přilákání více zahraničních investorů. Rostou veřejné investice do infrastruktury. **Hospodářský růst se nezastavil ani v době pandemie a standardně dosahuje hodnot kolem 7 % HDP ročně.**

Různorodá společnost

Rychlý rozvoj Pobřeží slonoviny nepřišel ze dne na den. Klíčovým faktorem byla stabilizace politické situace na začátku minulé dekády. **V novém tisíciletí se stihly odehrát hned dvě občanské války.** Důsledkem bylo vždy zásadní zhoršení ekonomické situace a životní úrovně v zemi. Důvodem nepokojů bylo zejména **složení společnosti z různých etnik a náboženského vyznání.** V severní části země žijí totiž převážně muslimové, zatímco v jižní části především křesťané.

Poslední občanská válka se odehrála v letech 2010 až 2011 a její příčinou byl rozpor mezi silami tehdejšího prezidenta **Laurenta Gbagby** oblíbeného u křesťanů a nastupujícího prezidenta **Alassane Ouattary**

reprezentujícího především muslimy. Volby tehdy nakonec ovládl Ouattara, ale Gbagbo odmítl uznat porážku a opustit úřad prezidenta. Následkem toho začalo docházet k násilným střetům mezi armádou (ovládanou Gbagbem) a ozbrojenými silami Ouattary, na jehož stranu se postupně přidaly jednotky francouzské armády a OSN. Po měsících bojů, během kterých zahynulo až 4 000 civilistů, byl Gbagbo zadržen a souzen u Mezinárodního trestního soudu v Haagu.

Klíčová je politická stabilita

Od konce druhé občanské války v roce 2011 se politická situace v zemi relativně uklidnila. Ke zvýšení napětí došlo až v roce 2020, když Ouattara nastoupil již ke svému třetímu funkčnímu období i přesto, že původně dementoval svou další kandidaturu. Tato skutečnost vyvolala demonstrace a zatčení klíčových představitelů opozice, ovšem k eskalaci situace v násilné občanské nepokoje nedošlo. Situace se opět uklidnila.

O sníženém riziku občanských nepokojů svědčí **politický průběh parlamentních voleb v roce 2021.** K uklidnění politické situace přispívá jednání Ouattary v posledních měsících. Na znamení usmíření mezi politickými stranami se v červnu 2022 sešel s bývalými politickými rivaly Bédiém a Gbagbou. Právě Gbagbovi čelícímu 20letému vězení pak v srpnu tohoto roku dokonce udělil milost.

Geopolitická rizika

V posledních letech nabývá na významu geopolitické riziko. Francie postupně značně omezila přítomnost svých vojáků v regionu, což je jedním z klíčových faktorů zhoršení bezpečnostní stability v celé oblasti. Roste vliv teroristických skupin typu Al Kajdy či Islámského státu. Hned ve třech sousedních státech se v nedávné době odehrál státní převrat a budoucí politická situace je silně závislá na postoji místních armád.

Přelévání politické nestability ze sousedních států hrozí zejména kvůli poměrně velkému množství imigrantů z těchto států. Jejich celkový počet tvoří odhadem až 20 % populace země. Nejvíce migrantů pochází z Burkiny Faso, kde ke státnímu převratu došlo na přelomu září a října tohoto roku, pouhých 8 měsíců od předchozího převratu (taktéž v Mali došlo nedávno hned ke dvěma převratům; v Guineji se vojenský převrat odehrál v září 2021). **Politická a bezpečnostní situace** v západní a střední Africe je složitá, napjatá a turbulentní. Regionální instituce a západní země hrozí armádním režimům sankcemi. Svůj vliv se snaží posílit například i Rusko. Je otázkou, jak rychle se podaří situaci stabilizovat a postupně přecházet zpět na režimy s civilními vládami.

Zdroj: Adobe Stock

Kakaová velmoc

Politická a bezpečnostní rizika se místní vládě zatím daří zvládat a pokračovat v dobře nastartovaném hospodářském rozvoji. Díky relativně rychlému **růstu průmyslu a sektoru služeb** postupně klesá význam **zemědělství**, přesto tento sektor **tvoří přibližně čtvrtinu HDP a zaměstnává dvě třetiny populace**. Představuje také nejvýznamnější zdroj příjmů z exportu.

Jen těžko bychom hledali něco charakterističtějšího pro Pobřeží slonoviny, než je kakao. Na zdejších kakaových plantážích se vypěstuje více než dva miliony tun kakaa ročně, což představuje přibližně **40 % celosvětové produkce kakaa**. Důležitost kakaa pro místní ekonomiku nejlépe demonstruje skutečnost, že v předchozích dekádách zásadně rozvíjelo kakaové plantáže (na úkor deštných pralesů) a kakao dnes tvoří zhruba 50 % celkového vývozu země a podílí se z cca 15 % na HDP.

Nerostné příležitosti

Pozitivní hospodářský výhled do budoucna slibuje rozvoj těžby zlata a dalších nerostných surovin. Zejména **u těžby zlata došlo k významnému růstu** z přibližně 12 tun ročně v roce 2011 na 25 tun v roce 2017 a v roce 2021 dosáhla těžba zlata až na 42 tun. Vláda má přitom záměr podíl těžby zlata na HDP nadále navyšovat. Reálný předpoklad růstu představuje taktéž těžba ropy. V září roku 2021 bylo objeveno významné ropné pole. Dle původních předpokladů by mělo obsahovat až 2 mld. barelů ropy a 2,4 bil. krychlových stop plynu. Rozvoj ropného pole bude postupný

a očekává se, že do roku 2023 bude přinášet 10 tis. barelů denně, poté se zvýší a **do roku 2026 by měla těžba ropy dosáhnout 100 tis. barelů denně**. Rostoucí produkce ropy by tak v nadcházejících letech měla zvýšit vládní příjmy a diverzifikaci příjmů z vývozu. Pobřeží slonoviny však disponuje také dalšími nerostnými surovinami. Země má významné zdroje bauxitu, mědi, diamantů, manganu a také niklu.

Země je aktuálně skoro uprostřed **Národního rozvojového plánu na rok 2021–2025**, jehož cílem je zvýšení investic jak z veřejného, tak především ze soukromého sektoru a obecné zvýšení produktivity. Konkrétně plán počítá s rozvojem několika průmyslových zón, což by mělo implikovat zvýšení kapacity výroby elektřiny v zemi, modernizaci odvětví s významnou přidanou hodnotou (pěstování kakaa, rýže, ananasu a manga) a rozvoj velkých infrastrukturních projektů.

Pobřeží slonoviny má dobré předpoklady pro další rychlý růst ekonomiky. Na rozdíl od Ghany, Keni či Nigérie zatím nepředstavuje problém ani výše státního dluhu. V roce 2021 došlo ke zlepšení rizikové kategorizace OECD do kat. 5 a mírně se zlepšila i hodnocení externích ratingových agentur. To odráží i velký zájem exportérů z vyspělých zemí, v posledních letech proto zásadně narostla v Pobřeží slonoviny angažovanost exportních agentur typu EGAP napříč zeměmi OECD. Země může nadále profitovat z velkého přírodního bohatství, v nejbližších letech především z rozvoje těžby zlata a ropy. Stěžejní bod pokračujícího úspěchu představuje především zachování politické a geopolitické stability.

Novinky ze světa trade, export & ECAs

› Autor: Jana Ševcová, Odbor mezinárodních vztahů, EGAP

Cesce poskytne 500 milionů EUR na podporu zeleného exportu společnosti Alstom

Španělská exportní úvěrová agentura Cesce podepsala strategickou dohodu s **Alstom**, francouzskou nadnárodní společností působící po celém světě především na trhu železniční dopravy, o poskytování maximálně 500 milionů EUR ročně na exportní aktivity zaměřené na zelené projekty.

Dohoda umožní firmě „*strukturovat financování svých zahraničních operací pružnějším způsobem, pokud jde o rozhodování o nákupu a určování dodavatelů,*“ uvádí Alstom. Dohoda bude každoročně rvevidována a bude záviset na úrovni zaměstnanosti, investicích a exportu společností skupiny Alstom ve Španělsku.

Prostřednictvím dohody, formalizované v polovině října, bude Cesce posuzovat poskytování záruk na dlouhodobé financování zelených projektů společnosti Alstom ve třetích zemích, poskytovaných prostřednictvím pojištění odběratelského úvěru.

Transakce mohou být předkládány pro země, které jsou zařazeny do pátého místa v klasifikaci rizikovitosti zemí OECD, pokud se projekty kvalifikují jako "zelené" podle taxonomie EU.

Španělsko bylo jedním z 12 členských států EU, které se na loňském summitu COP26 zavázaly ukončit veřejné financování fosilních paliv do konce roku 2022. Letos v březnu Evropská rada uvedla, že všechny ostatní členské státy si daly čas na stanovení termínů pro ukončení podpory odvětví fosilních paliv do konce roku 2023.

Dohoda se společností Alstom je součástí snahy Cesce „*realizovat aliance se strategickými společnostmi s významnou průmyslovou přítomností ve Španělsku*“ a podpořit růst v zelených sektorech.

UKEF poskytne záruku 26 milionů liber na financování vývozu bezuhlíkových autobusů

UK Export Finance (UKEF) poskytne záruku ve výši 26 milionů liber výrobci dopravních prostředků **Wrightbus** ze Severního Irsku na podporu vývozu dvoupatrového autobusu na vodíkový pohon na trhy po celém světě.

UKEF poskytuje 80% záruku na financování od banky **Barclays**, které se skládá ze zeleného obchodního úvěru ve výši 18 milionů liber a zelené bankovní záruky ve výši 8 milionů liber.

Společnost Wrightbus představila v roce 2020 první dvoupatrový autobus na vodíkový pohon na světě a vyrábí také jednopatrové a dvoupatrové autobusy na elektrický pohon. Výrobce uvádí, že do roku 2024 chce vyrobit 3 000 autobusů s nulovými emisemi.

Společnost obdržela objednávky na více než 200 autobusů, mimo jiné od irského národního dopravního úřadu, a získala kontrakty na prodej odběratelům v Austrálii a Německu, uvádí UKEF.

Společnost Wrightbus nyní plánuje export do Itálie, Francie, Španělska a jihovýchodní Asie, přičemž podpora UKEF jí umožní zvýšit výrobu. Společnost chce také v příštím roce přijmout 300 zaměstnanců poté, co v minulém roce zvýšila počet svých zaměstnanců o 40 %.

„*Ve společnosti Wrightbus vstupujeme do další fáze našeho ambiciózního plánu, výrazně zvyšujeme objem exportu z naší britské základny a stáváme se jedním z předních výrobců bateriových elektrických a vodíkových autobusů v Evropě. Podpora UKEF nám výrazně pomůže na naší budoucí cestě globálního růstu,*“ uvedl **Ben Werth, obchodní ředitel společnosti Wrightbus**.

Koalice E3F se neshodla na podmínkách ukončení podpory fosilních paliv

Koalice Exportní financování pro budoucnost (E3F) se nedokázala dohodnout na společném přístupu k ukončení podpory projektů fosilních paliv ze strany exportních úvěrových agentur (ECAs) do konce roku 2022.

Koalice Exportní financování pro budoucnost (E3F) byla založena v roce 2021 s příslibem, že členské země postupně ukončí nebo omezí podporu odvětví jako je ropa, uhlí a plyn, aby pomohly omezit globální oteplování. Strategie byla později téhož roku posílena, když každá z deseti zúčastněných vlád podepsala v listopadu 2021 na summitu COP26 závazek ukončit veřejné financování fosilních paliv do konce roku 2022. Koalici E3F tvoří Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Itálie, Německo, Nizozemsko, Španělsko, Švédsko a Spojené království.

V prohlášení vydaném po ministerském zasedání aliance E3F, které se konalo začátkem listopadu v Berlíně, členské státy potvrdily, že evropská energetická krize způsobená ruskou invazí na Ukrajinu „*nic nemění na jejich závazku plnit prohlášení COP26.*“ Potvrdily také, že do konce roku každá vláda splní svůj závazek ukončit podporu obchodu a financování exportu pro uhelnou energetiku a dodavatelského řetězce energetického uhlí. Podle agentury Reuters však koalice upustila od důraznějšího závazku specifikovat, které zdroje energie a části dodavatelského řetězce pro fosilní energetiku již nebudou mít nárok na podporu, a to kvůli námitkám Itálie, která v posledních letech poskytovala významnou podporu projektům v oblasti fosilních paliv.

Podle zprávy o transparentnosti E3F, zveřejněné v červnu, Itálie poskytla nejvíce podpory pro vývozní úvěry v oblasti fosilních paliv ze všech koaličních ECAs. Tato země poskytla v letech 2015 až 2020 střednědobé a dlouhodobé vývozní úvěry ve výši 8,37 miliardy EUR, následovaná Německem ve výši 6,45 miliardy EUR a Španělskem ve výši 4,6 miliardy EUR. Ze zprávy o transparentnosti vyplývá, že Dánsko bylo ve stejném období jasným lídrem v pokrývání obchodů s čistou energií, když poskytlo podporu v hodnotě 9,4 miliardy EUR. Německo, druhý největší podporovatel infrastruktury pro obnovitelné zdroje a elektřinu, poskytlo podporu ve výši 4,3 miliardy EUR.

V prohlášení členové E3F rovněž zopakovali své dřívější sliby, že budou podporovat čistou energii prostřednictvím produktů veřejného obchodu a exportního financování, a vyzvali participanty Konsenzu OECD, který stanovuje kritéria pro vývozní úvěry, aby ukončili novou podporu pro výrobu energie z fosilních paliv a "co nejdříve" Konsenzus OECD modernizovali.

Japonsko přislíbilo 500 milionů dolarů na transformaci energetiky v Indonésii

Japonská vláda přislíbila Indonésii 500 milionů dolarů na urychlení energetické transformace země rozšířením obnovitelných zdrojů energie a kapacit rozvodných sítí.

Vlády Japonska a Indonésie 14. listopadu společně oznámily veřejně-soukromou dekarbonizační iniciativu během bilaterálních rozhovorů mezi Indonésií a Japonskem na summitu **G20 Indonesia** v Nusa Dua na Bali.

Iniciativa se zaměří na udržitelné zdroje jako jsou solární, větrné, vodíkové a čpavkové zdroje, kde budou moci japonské společnosti vyvážet své technologie do Indonésie.

Japonská vláda bude usilovat o čerpání finančních prostředků z veřejných a soukromých institucí, včetně **Japonské banky pro mezinárodní spolupráci (JBIC)**. Cílem iniciativy je získat do března 2023 počáteční finanční prostředky ve výši 200 milionů dolarů.

V rámci spolupráce budou JBIC a **Nippon Export and Investment Insurance (NEXI)** podporovat indonéskou státní energetickou společnost **Perusahaan Listrik Negara (PLN)** při realizaci projektů energetické transformace, včetně studií proveditelnosti a nákupu nových zařízení. NEXI poskytne společnosti PLN finanční pojištění až do výše 500 milionů USD.

Partnerství je součástí japonské iniciativy Asia Zero Community Initiative, jejímž cílem je posílit spolupráci při dekarbonizaci v celé Asii podporou mezinárodních investic. Cílem iniciativy je rovněž zavést standardy v oblasti bezemisních technologií pro biomasu, vodík, čpavek a zachycování, využívání a ukládání uhlíku.

Evropa podpoří projekt v Egyptě

Evropská investiční banka (EIB), Evropská unie (EU) a Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD) na konci října zkoumaly pokrok ve společné podpoře rozvoje a provádění programu *Kitchener Drain Depollution* v Egyptě. Kitchenerská stoka je jednou z nejvíce znečištěných stok v Egyptě, která způsobuje značné ekologické, ekonomické a sociální škody.

Zdroj: Adobe Stock

EBRD a EIB poskytnou na financování programu půjčky ve výši 148 milionů EUR, resp. 213,9 milionu EUR. Kromě toho se EU zavázala poskytnout 45 milionů EUR ve formě grantů na kapitálové výdaje a technickou pomoc.

Iniciativa EIB, EU a EBRD nabízí nový přístup k odstraňování znečištění v zemi tím, že řeší několik zdrojů znečištění najednou, aby se dosáhlo maximálního účinku. Je to první program svého druhu pro Egypt a mohl by být replikován v jiných oblastech a zemích. Odstranění znečištění nejen zlepší zdravotní a environmentální

podmínky 6 milionů lidí žijících v povodí stoky, ale posílí také zemědělství zlepšením kvality závlahové vody ve třech guberniích v regionu Delta: Kafr El Sheikh, Gharbeya a Dakahleya.

Zástupci EBRD, EIB a EU diskutovali o dosaženém pokroku a dalších krocích, které je třeba podniknout při řízení tří složek projektu, mezi něž patří zlepšení nakládání s tuhým komunálním odpadem, obnova kanalizace a rozšíření kanalizační sítě. Diskutovali také o přínosech programu pro zdraví a životní prostředí, jako je odbahnění větve Nilu (Damietta) díky úplnému odklonění stoky Omar Bek a zlepšení kvality zavlažovací vody v odvodňovacím systému Kitchener. Očekává se také, že projekt zabrání ukládání pevného odpadu na skládky a znečišťování stoky.

Viceprezidentka EIB Gelsomina Vigliotti uvedla: „Jsme rádi, že se můžeme připojit k egyptským a mezinárodním partnerům a podpořit tuto vizionářskou iniciativu na řešení znečištění Kitchenerské stoky, která zlepší zavlažování 193 000 hektarů a přinese prospěch komunitám v deltě Nilu.“

US Exim zaručí mnohamilionovou půjčku na dodávku letadel Boeing 747

Exportní a importní banka Spojených států (US Exim) v říjnu oznámila, že se zaručí za úvěr ve výši 304 milionů dolarů, který poskytla banka **JP Morgan** společnosti **Atlas Air Worldwide Holdings**.

Úvěr podpoří poslední dodávky letadel typu Boeing 747 dceřiné společnosti **Atlas Air Inc**. US Exim bude ručit za 85 % čisté smluvní ceny.

Očekává se, že letos budou dodány dva letouny 747, jeden v listopadu a druhý v prosinci, což je součástí kroku, který má podle očekávání společnosti US Exim podpořit 1 700 pracovních míst a přinést prospěch dodavatelům ve Spojených státech.

„Jsem ráda, že můžeme pokračovat v úsilí společnosti Exim o podporu leteckého dodavatelského řetězce,“ říká **prezidentka a předsedkyně US Exim Reta Jo Lewis**. „Transakce v oblasti letectví, jako je tato, mají dalekosáhlý dopad na naši národní ekonomiku, pomáhají udržet téměř 2 miliony dobře placených pracovních míst v USA a posilují naši oddanost malým a středním podnikům.“

Letadla se zárukou US Exim bude provozovat společnost Atlas Air, která bude poskytovat piloty, údržbu a pojištění jako součást svých služeb zahraničnímu koncovému uživateli na základě smlouvy, uvedl mluvčí US Exim.

UKEF jmenuje dočasného generálního ředitele

Samir Parkash byl jmenován dočasným generálním ředitelem UK Export Finance (UKEF). Nahradil **Louise Taylora**, jenž nastoupil do **British Business Bank**.

Parkash působil od roku 2018 jako ředitel pro rizika banky a má více než 30 let zkušeností v bankovním sektoru a v oblasti finančních služeb. Dříve pracoval pro **Royal Bank of Scotland**, kde zastával funkci výkonného ředitele pro korporátní úvěry. Předtím vedl úvěrové oddělení banky pro průmyslové podniky a korporace v Asii a Tichomoří.

Taylor byl jmenován generálním ředitelem UKEF v roce 2015 a vystřídal **Davida Godfreye**, který stál v čele společnosti od roku 2013.

Parkash uvedl: „Je mi ctí a potěšením převzít roli dočasného generálního ředitele a vést oddělení, které rozvíjí ekonomiku, podporuje zaměstnanost a posiluje mezinárodní obchod. UKEF dosáhl v posledních letech vynikajících výsledků. Naše záruky, pojištění a úvěry umožňují větší vývoz. Těším se, že budu pokračovat v tom, aby UKEF stál v čele vládního plánu na podporu podniků a ekonomiky.“

IFC investuje do uzbecké paroplynové elektrárny o výkonu 1,6 GW

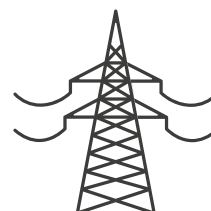
Mezinárodní finanční korporace (IFC) navrhla půjčku ve výši 70 milionů dolarů na financování výstavby 1,6 GW projektu paroplynové elektrárny v centrální části Uzbekistánu.

Elektrárna **Syrdarya II CCGT** o výkonu 1,6 GW bude umístěna v oblasti **Syrdarya** asi 150 km jižně od Taškentu.

Místo projektu sousedí s elektrárnou **Syrdarya I** – která je v současné době ve výstavbě – a nachází se asi 1,5 km severně od stávající plynové tepelné elektrárny známé jako **Syrdarya TPP**.

Odhadované celkové náklady na projekt činí 1,17 miliard dolarů, přičemž další finanční prostředky poskytnou japonská banka **JBIC** a exportní úvěrová agentura **NEXI**.

Syrdarya II bude dodávat energii do uzbecké národní elektrické sítě v rámci 25leté smlouvy o odběru. Po dokončení bude jedním z největších energetických zařízení v zemi. Výstavba bude zahájena v prvním čtvrtletí roku 2023 a dokončení se předpokládá na začátku roku 2026.

S EGAPem na cestách

› Autor: Jana Tocháčková, Odbor PR a marketingu, EGAP

Pracovní skupina Rady EU pro vývozní úvěry

Na konci září se v Praze v rámci českého předsednictví sešli zástupci evropských zemí na zasedání **Pracovní skupiny Rady EU pro vývozní úvěry**.

Na programu jednání byly mimo jiné možnosti spolupráce mezi institucemi na podporu exportu a rozvoje.

Zdroj str. 16 až 17: EGAP

MEZINÁRODNÍ STROJÍRENSKÝ VELETRH V BRNĚ, 4. – 7. 10. 2022

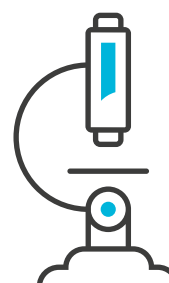
Letošní ročník významného **Mezinárodního strojírenského veletrhu** byl zahájen 4. října na brněnském výstavišti. EGAP byl i tento rok součástí **České národní expozice** spolu s ostatními institucemi podporujícími český export, výrobu a výzkum.

Informace k aktuálním možnostem pojištění, teritoriím a podmínkám poskytovali českým firmám zástupci obchodního úseku EGAP.

Během veletrhu byly na České národní expozici představeny i projekty podporované v rámci společného projektu „**Podpora exportu výsledků výzkumu a vývoje**“ institucí TAČR, EGAP, CzechTrade, Národní rozvojová banka. Na fotografii zleva **Michal Pluta**, marketingový ředitel NRB, **Petr Konvalinka**, předseda TAČR, **Jiří Jirásek**, předseda představenstva NRB, **David Havlíček**, finanční ředitel EGAP, **Jan Procházka**, předseda představenstva EGAP, **Jiří Holoubek**, člen představenstva Svazu průmyslu a dopravy ČR.

V rámci MSV proběhlo i mnoho zajímavých workshopů a přednášek. Na **Business dni Ukrajiny** hovořil o realizovaných projektech českých exportérů a také o možnostech budoucí hospodářské obnovy Ukrajiny **Marek Dlouhý**, místopředseda představenstva EGAP.

Přímo na České národní expozici si návštěvníci mohli prohlédnout prototyp precizního měřiče hluku vyvinutý českou společností Ekola Group. Na fotografii zleva **Ondřej Simon**, Ekola Group a **David Havlíček**, finanční ředitel EGAP.

Restrukturalizační fórum TMA 2022

Když zákazník nezaplatí za dodané zboží a vývozce je odškodněn, přichází na řadu naši specialisté na vymáhání pohledávek u zahraničních klientů. O své zkušenosti s vymáháním v Rusku a aktuálními dopady sankcí se v rámci **Restrukturalizačního fóra TMA 2022** podělili kolegyně **Galina Kočendová** a **Lukáš Lhoták** z Odboru likvidace škod a vymáhání pohledávek.

EU-ECA Summit v Amsterdamu

Sdílení zkušeností mezi jednotlivými ECAs, diskuze o možnostech státní podpory členských států EU, hospodářská obnova Ukrajiny, „zelené“ strategie nebo business strategie v zemích mimo EU – tato a jiná témata byla náplní třetího **EU-ECA Summitu**, který se konal v Amsterdamu v polovině října. Za EGAP se zúčastnili **Jan Procházka**, předseda představenstva EGAP, a **Josef Jirkal**, ředitel Odboru mezinárodních vztahů.

Výroční zasedání Bernské unie

Výročního zasedání Bernské unie, tentokrát ve rwandském hlavním městě Kigali, se zúčastnil **Marek Dlouhý**, místopředseda představenstva EGAP. Na fotografii spolu s **Manuelem Mosesem**, CEO African Trade Insurance Agency (ATI), se kterým projednali možnosti financování projektů českých exportérů v Africe. Africký trh skýtá nejen pro české exportéry velký potenciál z hlediska možného odbytu zboží a služeb.

Business snídane s Ebury a V4 Legal

Na otázku „Jak eliminovat riziko při obchodování s rozvojovými zeměmi?“ odpovídal v rámci business snídaně pořádané spolu se společnostmi Ebury a V4 Legal za EGAP **Jan Dubec**, ředitel Odboru akvizic a pojištění dodavatelských úvěrů. Další takovou akci pro vás chystáme - sledujte proto naše sociální sítě!

Zdroj: Asociace společenské odpovědnosti

Ceny SDGs a ESG Rating 2022

Naplňujeme Cíle udržitelného rozvoje od OSN

› Autor: Sabrina Petrová, metodička pro společenskou odpovědnost

SDGs

Na globálních cílech se v roce 2015 shodly všechny členské státy OSN. Představily tak společný plán pro lepší svět. Plán, jak do roku 2030 zlepšit podmínky a kvalitu života pro všechny lidi na světě. Aby všichni lidé na zemi mohli žít důstojný život bez chudoby, hladu a nerovnosti a mohli plně rozvinout svůj potenciál.

EGAP se poprvé zapojil do prestižních Cen SDGs s projektem **Střešního včelaření** v kategorii *Změna klimatu*. Cílem **Asociace společenské odpovědnosti** je ocenit inovativní a udržitelné projekty a strategie s pozitivním dopadem na společnost i planetu, které naplňují globální *Cíle udržitelného rozvoje* od OSN (SDGs).

Ve čtvrtek 13. října se v Národním muzeu v Praze uskutečnilo slavnostní vyhlášení vítězů šestého ročníku Cen SDGs.

Maskotem předávání Cen SDGs byl Pla(s)teosaurus. Téměř šestimetrovou sochu plateosaura, který vymřel před stovkami milionů let, stvořili pod hlavičkou Asociace společenské odpovědnosti a Plastenco čeští 3D tiskaři, aby mohl předat veřejnosti důležité poselství: „Nevolte vyhynutí!“ „Jedná se o unikátní dílo z recyklovaného plastu, 6 000 kusů PET lahví. Je nám obrovskou ctí, že Pla(s)teosaura můžeme společně s edukativní výstavou ke změně klimatu a jasným apelem ke klimatické akci v podobě Udržitelného manifestu přenechat Národnímu muzeu jako stálou expozici, která bude dostupná široké veřejnosti,“ dodala **Lucie Mádlová, ředitelka A-CSR**.

Ceny SDGs ztělesňují spolupráci a partnerství mezi nevládní organizací, státní správou a soukromým sektorem (tzv. Public Private Partnership). Letos byly ceny uděleny ve spolupráci s Evropskou komisí, Ministerstvem zahraničních věcí, Ministerstvem životního prostředí a pod záštitou Českého předsednictví v Radě EU.

ESG Rating

Co se skrývá pod termínem ESG?

ESG je celosvětově chápáno jako jeden z hlavních pilířů udržitelnosti. Správa společnosti včetně environmentálních a sociálních aspektů je přístupem k hodnocení celkové výkonnosti společnosti, který přesahuje finanční hledisko. Kritéria ESG se skládají z aktivit a standardů ve třech oblastech:

Zdroj: Asociace společenské odpovědnosti

ESG RATING Certifikát o úspěšném rozvoji strategie udržitelnosti podle ESG

Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.

Lucie Mádlová
Ing. Lucie Mádlová, Ph.D.
zakladatelka a výkonná ředitelka
Asociace společenské odpovědnosti
V Praze dne 2. listopadu 2022

Ladislav Tyll
Ing. Ladislav Tyll, MBA, Ph.D.
akademický ředitel programu CEMS MIM na Fakultě
podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze

Asociace společenské odpovědnosti **CEMS** **VŠE** / FAKULTA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

THE GLOBAL ALLIANCE IN MANAGEMENT EDUCATION

Zdroj: CEMS

Životní prostředí (Environmental) – přístup společnosti ke snižování negativního dopadu jejich činností na přírodu a životní prostředí.

Společnost (Social) – odpovědný přístup firmy ke společnosti, komunitě a jednotlivým stakeholderům.

Správa společnosti (Governance) – způsob odpovědného a transparentního řízení společnosti.

EGAP se letos zapojil do historicky prvního ESG Ratingu, který byl součástí Cen SDGs 2022. Za jeho vytvořením stojí spolupráce Asociace společenské

odpovědnosti a mezinárodně oceněný studijní program CEMS na FPH VŠE.

Zapojení do ESG ratingu přináší řadu benefitů, jako je například zlepšení firemní image, návod na implementaci jednotlivých kategorií ESG do strategií firem a poskytnutí srovnání s ostatními společnostmi operujícími na českém trhu. ESG Rating také pomáhá připravit se na regulatorní a legislativní požadavky s důrazem na následování globálních trendů. Každá z participujících firem navíc získá individuální report, který pomůže identifikovat oblasti pro zlepšení jednotlivých ESG kritérií.

Pro pilotní ročník ESG ratingu bylo osloveno 762 společností. Do hodnocení se nakonec zapojilo 87 firem, včetně EGAPu, jejichž celkový obrát v roce 2021 dosáhl 1,36 bilionu korun, což představuje celkem 22 procent na tvorbě HDP České republiky za loňský rok.

Které ukazatele ESG Rating sledoval?

(E) – jak firma přistupuje ke znečištění životního prostředí, spotřebě elektrické energie nebo k odpadovému a vodnímu hospodářství.

(S) – přístup firmy k diverzitě, právům zaměstnanců a podpoře komunit, ve kterých firma operuje.

(G) – jak transparentně firma komunikuje svůj business model, vlastnickou strukturu nebo jak efektivně monitoruje rizika spojená s ESG.

První nezávislé a komplexní srovnání společností podle ESG v Česku

NOMINACE
ESG RATING
2022

CEMS PRAGUE
Asociace společenské odpovědnosti

Zdroj: CEMS

EGAP podporuje export výzkumu a vývoje.

Tentokrát je to vodíková technologie, měření hluku a nátěr ničící bakterie a viry

Zdroj: EGAP

S českým nápadem na světové trhy. Slibné tuzemské výzkumné projekty získaly pomoc při navazování kontaktů s výrobcí, zahraničními zákazníky, s financováním výroby a dodávek do zahraničí. EGAP, Technologická agentura ČR (TA ČR) a Svaz průmyslu a dopravy i letos podporují činnost firem v rámci programu **Podpora exportu výsledků výzkumu a vývoje**. Ten má za cíl propojit svět výzkumu a byznysu, představit úspěšné výsledky státem podpořeného výzkumu možným zákazníkům a investorům a pomoci zájemcům při financování. Představujeme vám tři vybrané projekty pro tento rok.

› Autor: PR tým EGAP

EKOLA Group: Unikátní systém pro inteligentní měření a vyhodnocování parametrů hluku

Na společném výzkumném projektu se sešla společnost **EKOLA Group a Elektrotechnická fakulta ČVUT v Praze**. Cílem bylo vyřešit otázku, jak co nejvíce zautomatizovat měření hluku a jak efektivně řídit procesy, které jeho intenzitu ovlivňují. Díky tomuto projektu vznikl zcela unikátní systém pro inteligentní měření a vyhodnocování akustických parametrů hluku.

„Naše firma se přes třicet let zabývá globálně problematikou hluku. Od měření, přes studie až po návrhy opatření. Konvenční zvukoměrné zařízení pracuje na principu,

že na jeho začátku je mikrofon, ten sejme skutečný hluk nebo hlukovou situaci v prostředí, analyzátor to převede do digitální podoby, vyhodnotí nějaké akustické parametry a ty uloží do své paměti. Zjednodušeně si můžete představit, že z toho vypadne excelovská tabulka s několika čísly decibelů frekvenčního spektra a podobně. Problém nastane ve chvíli, kdy se třeba z nějakého důvodu po čase změní legislativa a nová metodika nařídí vyhodnocovat tato akustická data podle nějakého jiného parametru s aplikací jiného filtru a tak dále. V ten moment ta data, která máte uložená v excelovské tabulce, jsou prakticky nepoužitelná, protože ten původní signál už nemáte a celé měření by se muselo opakovat,“ říká **Ondřej Simon z oddělení Výzkumu a vývoje společnosti EKOLA Group**.

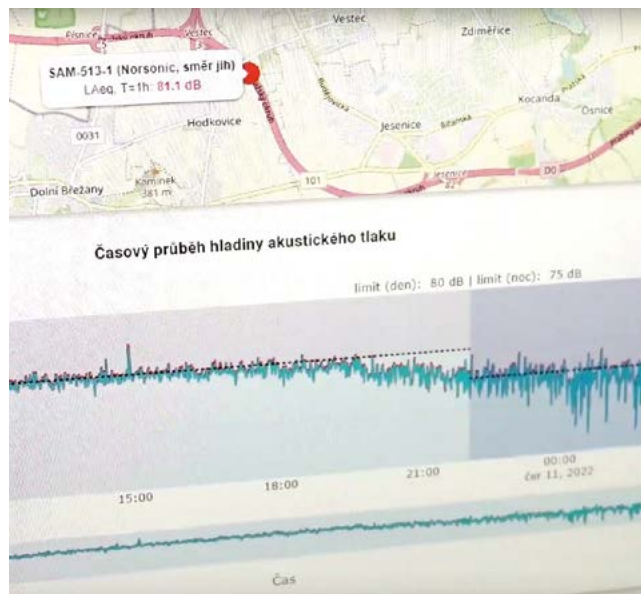

Ondřej Simon

výzkum a vývoj, EKOLA group, spol. s r.o.

Zdroj: EGAP

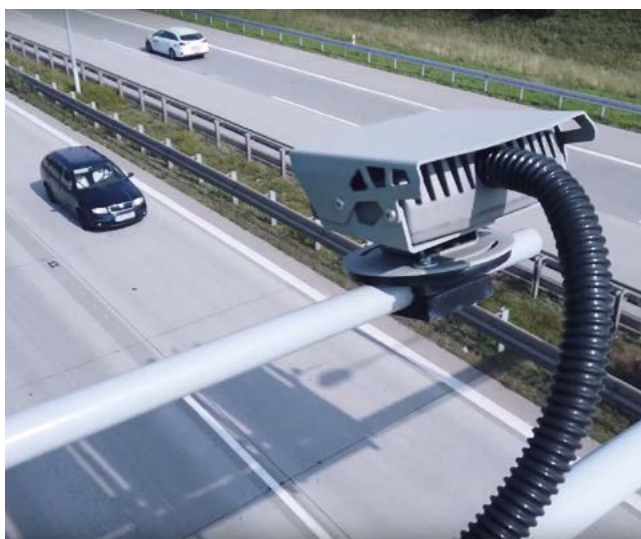
Zdroj: EGAP

Kvůli těmto nedokonalostem v konvenčním měření hluku, resp. v nedostatečích ve vyhodnocování dat získaných v minulosti, vznikla myšlenka vytvořit úplně nový, převratný systém akustického měření. Ten funguje zhruba takto: „Používá několik kanálů tak, aby ten výsledný signál, který máme, byl nakonec vyhovující z hlediska celého akustického tlaku. Výhodou je, že ta naše data se uloží, zůstanou uložena po libovolně dlouhou dobu už jako hrubá data, jako raw data, a vy se k nim můžete vracet podle jakýchkoliv křivek, které zrovna v té chvíli platí, nebo které v tu chvíli hledáte. Například hledáte nějaký signál, který se tam objevil, protože se tam objevuje periodicky jednou za čas něco, a to vám normální měřák nenajde. Díky použití našeho systému jsme schopni se kdykoliv v čase vrátit do historie tohoto náměru. Pouze na původní data v tom surovém nezpracovaném formátu aplikujete nové nástroje, nové parametry a nové vyhodnocovací filtry tak, aby to bylo v souladu s novou metodikou,“ vysvětluje Simon.

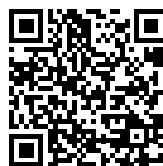
Tím společnost EKOLA Group dokázala proces měření hluku nejen zcela zautomatizovat, ale díky jejich

systému může i hladinu hluku ovlivňovat. Tento systém je poté společnost schopna zaintegrovat do nadřazeného řídicího systému regulace konkrétní budovy, konkrétní dopravní infrastruktury nebo výrobního podniku. Následně tento systém akustického měření může dávat podněty tomu nadřazenému řídicímu systému v okamžiku, kdy může dojít k překročení hygienických limitů hluku třeba ve vztahu k chráněné okolní zástavbě. Tím lze třeba instruovat technickou obsluhu zařízení. To je samozřejmě obrovská výhoda, zvláště pro aplikace typu Smart city nebo dohled nad letištěm, dohled nad dálnicí.

Technologie, která se několik let testovala je patentována a v současné době probíhá její evropská certifikace. Ta by měla být dokončena začátkem roku 2023. Projekt byl podpořen grantem ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

Zdroj: EGAP

Podívejte se na celý rozhovor se společností EKOLA Group

Společnost EKOLA byla založena v roce 1990. Hlavními činnostmi byly především nejrůznější akustická měření, návrhy protihlukových opatření a modelování akustické zátěže. Společnost postupně rozšířila svou činnost o oblasti, jako jsou měření prašnosti, světelných podmínek a posuzování vlivů záměrů a koncepcí na životní prostředí. Začala se zabývat také řešením problematiky ochrany ovzduší, odpadového hospodářství a integrované prevence. Od roku 2003 působí společnost na trhu pod názvem EKOLA group, spol. s r.o.

LEANCAT: Vodíková technologie, která může zcela nahradit fosilní paliva

Vodíková revoluce až do vašeho domu. Tak lze bez nadsázky označit produkt, který aktuálně vyvíjí a začíná uvádět na trh česká společnost **Leancat**. Má totiž potenciál zcela nahradit fosilní paliva ekologickými i na malých odběrných místech.

„Cílem našeho zkoumání jsou vodíkové technologie. Jedná se hlavně o výrobu vodíku pomocí elektrolýzy – rozkladu vody. Na druhé straně o výrobu elektrické energie z vodíku. To znamená že to, čím se zabýváme, jsou palivové články. To je dnes už známo hlavně z dopravy, kde vodíková auta jsou elektroauta, která si vezou na palubě nabíječku a ta funguje jako generátor, který převádí vodík na elektřinu,“ vysvětluje **zakladatel a ředitel společnosti Leancat Vladimír Matolín**.

Společnost Leancat se snaží tyto palivové články přizpůsobit i pro potřeby v domácnostech. Zejména v rodinných domech. Tím by totiž napomohli vyrovnat negativní bilanci vlastní výroby energie například ze slunce a její spotřeby v zimním období. K dispozici je obrovské množství energie, akorát je problém, že je v menších celcích. Takže třeba vyrábět vodík z deseti malých solárních parčíků, tedy zdrojů, se kvůli logistice strašně prodražuje. Ale v okamžiku, kdy se najde aplikace, která je schopná vyrobit a spotřebovat na místě energii a vodík, tak celá tato logistika odpadá. A v tom okamžiku to celé začíná dávat veliký smysl.

Základem pro využití této technologie v malém jsou odpovídající palivové články neboli elektrolýzery. „Jsme schopni vyrábět a prodáváme elektrolýzery, kde jsme schopni z 5 kWh energie vyrobit kilogram vodíku, což je asi 11 000 litrů za normálního tlaku. A škálujeme to na desetkrát větší elektrolýzer. To znamená, že naším cílem jsou elektrolýzery okolo 50 kW, které se potom ještě v těch generátorech mohou paralyzovat a dostat se třeba na 0,2 MW. Což už je poměrně slušná výroba vodíku,“ říká ředitel Leancat.

Zdroj: EGAP

Důležité přitom je, aby tyto palivové články byly co nejefektivnější. S co nejnižšími ztrátami, a tím i ekonomicky dostupné. *„Naším cílem je, aby elektrolýzery měly co největší účinnost. To tkví i v použití a zkoumání povrchových úprav materiálu, protože v elektrolýzě je silně korozivní prostředí a každý materiál tam koroduje. Nejvíc se používá titan, ale titan jako takový tam může korodovat. Takže naším cílem je přijít na způsob povrchové úpravy titanu tak, aby vydržel v elektrolýzě co nejdéle, ale aby byl zároveň co nejúčinnější,“* vysvětluje Matolín.

Srdcem každého článku je přitom malinká membrána s vrstvou katalyzátoru, na jejíž ceně do značné míry závisí i ekonomická návratnost technologie. Na membráně je platina a iridium. Cílem společnosti Leancat je vybudovat vlastní výrobní linku pro membrány a využít patent z fakulty, kde využije jen desetinu množství platiny při stejném zachování výkonu. Společnost Leancat je aktuálně jediná česká firma, která se výrobou a vývojem těchto menších palivových článků i díky podpoře Technologické agentury ČR zabývá. Kromě toho se jí už ve světě podařilo prorazit i s testovacími stanicemi právě pro palivové články.

Podívejte se na celý rozhovor se společností LEANCAT

Zdroj: EGAP

Společnost LEANCAT je ryze českou privátní společností založenou v polovině roku 2016 jako výsledek dlouhodobé spolupráce mezi Karlovou univerzitou v Praze a českou technologickou skupinou JABLOTRON. LEANCAT staví na letité zkušenosti a unikátním patentovaném objevu profesora Vladimíra Matolína z Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze, jehož týmu se podařilo vyvinout nový typ katalyzátoru a metodu jeho aplikace, které umožní významnou redukci platiny. Partneři JABLOTRON a Vladimír Matolín usilují v LEANCAT o přenesení laboratorních a výzkumných výsledků do průmyslové a výrobní praxe.

SYNPO: Nátěry, které ničí bakterie a viry

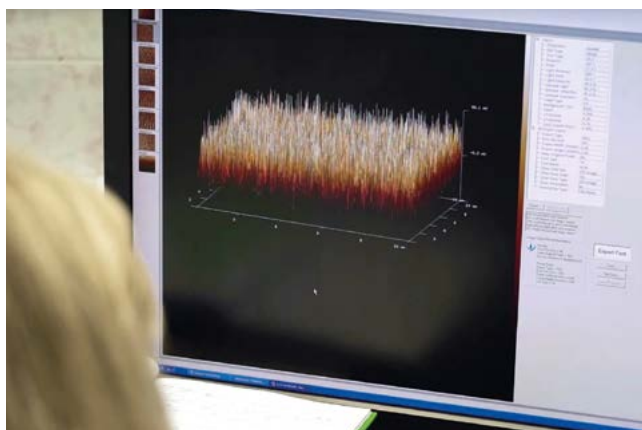
Zcela unikátní ekologicky nezávadné antimikrobiální samočisticí laky vyvinula pardubická společnost **Synpo**. Tyto speciální laky mají potenciál pro využití ve veřejném prostoru nebo ve zdravotnictví. Všude tam, kde hrozí přenos bakteriální, případně virové, nákazy. Akciová společnost Synpo se už téměř sedmdesát let zabývá aplikovaným výzkumem, přičemž z výzkumu plyne 60 % jejích příjmů.

„Je to výzkum, aplikace a taky výroba speciálních materiálů na různých pryskyřicích (alkidy, polyuretany, polyestery). Jsou to všechno materiály, které se používají pro výrobu kompozitů a nátěrových hmot,“ vysvětluje **Jan Hyrš, generální ředitel Synpo**.

V roce 2013 společnost Synpo s dalšími výzkumnými a výrobními firmami založila konsorcium Alterbio pro vývoj nových antimikrobiálních systémů pro plasty, nátěrové hmoty, kosmetiku i textil. *„Cílem tohoto centra bylo fixovat antimikrobiální materiály na nějakou matici, případně polymerní matici tak, aby se tyto materiály neuvolňovaly do životního prostředí, tak jako běžné konvenční biocidy,“* vysvětluje **Kateřina Zetková, vedoucí centra Alterbio**.

Zdroj: EGAP

Zdroj: EGAP

Zdroj: EGAP

Léta výzkumu přinesla své ovoce.

Nyní centrum umí připravit bezpečné, ekologicky nezávadné, antimikrobiální samočisticí systémy, které jsou použitelné v široké škále aplikací. Svěbytnou kapitolou programu centra kompetence Alterbio je ftalocyenin. To je velice zajímavá molekula, která při ozáření červeným světlem způsobuje kvantovou změnu molekuly kyslíku ve vzduchu a generuje takzvaný singletní kyslík. Jedná se o molekulu kyslíku s energií vyšší než kyslík v základním stavu, ale ne zas tak vysokou energií, jakou má kyslíkový radikál. *„Příkladem aplikací je spousta, ale já bych z celého toho portfolia rád vyzdvihnul jeden jediný produkt. Jde o ftalocyeninem modifikovanou silikonuretanakrelátovou disperzi, která je vodou ředitelná, je bez organických rozpouštědel, má skvělou adhezi k plasty, sklu, keramice i kovu a nalakovaný povrch má dobrou chemickou odolnost, dobrou mechanickou odolnost, ošetrudornost, a hlavně je fotoaktivní. To způsobí, že takto ošetřený nalakovaný povrch má dlouhodobě samočisticí vlastnosti a samočisticí vlastnosti nejen od mastných otisků prstů, ale hlavně od nebezpečných mikroorganismů, především bakterií a virů,“* doplňuje **Jakub Opršal, vědecký pracovník Synpo**. Centrum umí připravit i bezrozpouštědlové systémy, případně rozpouštědlové, které jsou vhodné na úpravu podlah, betonů, pvc, minerálních substrátů a dalších.

Aplikace těchto nových materiálů, jejichž vývoj byl podpořen Technologickou agenturou ČR, je po nedávné covidové pandemii nasnadě. Použit se dají například ve zdravotnictví na madla, podlahy nebo kliky, ale také třeba jako antimikrobiální povrchy ve veřejné dopravě.

Podívejte se na celý rozhovor se společností Synpo

Synpo je chemická společnost s více než 70letou tradicí a čelním představitelem aplikovaného výzkumu a výroby v oblasti pryskyřic, laků, nátěrových hmot, lepidel, tmelů a polymerů.

EGAP vymohl od dlužníků již 1,75 miliardy, nejvíc za 5 let.

Peníze chodí dokonce i z Ruska

Zdroj: Adobe Stock

Exportní pojišťovna EGAP je úspěšná při vymáhání dříve nesplacených pohledávek. Z obchodních případů, které skončily v minulosti pojistnou událostí, se od začátku roku pojišťovně již podařilo získat částku 1,75 miliardy korun. Jedná se tak o nejlepší výsledek takzvaného „workout“ oddělení EGAPu od roku 2017 a v tomto ohledu o třetí nejlepší výsledek v třicetileté historii pojišťovny. Za celý rok 2021 přitom získali vymahači EGAP z „nedobytných“ pohledávek částku 693 milionů korun.

› Autor: Jan Černý, tiskový mluvčí EGAP

„Dlouhodobým cílem pojišťovny je nejen podpora českých firem na zahraničních trzích, ale také řešení historických problémových projektů a snižování škod s nimi spojených. Většina z letos vymožených peněz pochází z obchodních případů starších deseti let, často přitom byly realizovány v Ruské federaci. I z Ruska se nám ovšem ve spolupráci s bankami daří pohledávky vymáhat. Někteří dlužníci přitom využívají výhodného, uměle nastaveného kurzu rublu, a dokonce své půjčky předsplácejí. Vymáhání tak letos dosahuje mimořádných výsledků i navzdory nepříznivé situaci způsobené vojenskou agresí Ruska na Ukrajině a s tím spojenými sankcemi,“ vysvětluje **předseda představenstva Jan Procházka**.

Na velkém objemu vymožených peněz se významně podílela například realizace dlouho chystaného prodeje pohledávky, který v minulých letech komplikovaly obstrukce ruské daňové správy či výnos z prodeje ruského výrobního závodu včetně majetku ručitele.

„Většina pojištěných obchodních případů v Rusku je zatím splácena a expozici EGAP, která na počátku konfliktu

činila téměř 500 milionů eur, se již podařilo snížit o 25 procent. Ovšem válečnou situaci na Ukrajině a s ní spojené sankce považujeme nadále za zásadní hrozbu. EGAP v této souvislosti provádí mimořádný monitoring všech pojištěných případů zaměřený na včasné řešení problémů,“ dodává Procházka.

Angažovanost EGAP v Ruské federaci klesá již osmým rokem. Tvoří ji několik starších odběratelských a investičních úvěrů, a pak množství menších obchodních případů většinou se splatností do 2 let. Ve srovnání s rokem 2017 je angažovanost EGAP v Rusku pouze čtvrtinová.

Celkový objem letošního vývozu podpořeného exportní pojišťovnou EGAP dosáhl v listopadu částky 38 miliard korun. Například se jedná o pojištění vývozu obráběcího centra do Turecka, ložisek do Indie, projekt byznysového centra v Uzbekistánu, pojištění dodávek piva do Izraele či čerpadel do Egypta. Za celou dobu své existence tak EGAP podpořil vývoz českých firem v objemu přesahujícím jeden bilion korun a to do 130 zemí světa.

Sledujte nás na sítích

Zdroj: Adobe Stock

Infogap • Sledování

Infogap 5 podporu #EGAP vyvezl exportéři v posledních 5 letech masné produkty 🥩 za 120 milionů korun. Vývozců s námi získává jistotu, že dostane za zboží zaplacení, uvedl na semináři Českého svazu zpracovatelů masa ředitel odboru strategických řízení EGAP Miroslav Pýcha #Meeting2022
1 týž.

Infogap • Sledování

Infogap #ukodotransportation, jeden z #1 předních klientů #Pezap, je významným vývozcem klimaticky šetrných 🌱 dopravních zařízení a dnes navíc je i členem exekuzní reformního zasedání Pracovní skupiny #radeau pro vývoze úvely v rámci #CZPRLS.
#esu2022cz
8 týž.

16 To se mi líbí
20K 0L

👍 Přidat komentář...
🔍 Zveřejnit

EGAP @infogap • 26. 10.

Už 3 rokem můžete podávat žádosti o pojištění online. Veškeré informace o produktech najdete také na stránkách #EGAP. Na #exportforum dnes představí exportérům produkty EGAP a jejich digitalizaci Marek
#infogap #exportforum

EGAP
1 041 Tweetů

Sledovat

EGAP @infogap • 2. 11.

1 Jak ošetřit rizika na nových trzích? 🌐
2 Jak a v jaké míře obchodovat s Emerging Markets? 🌐
3 Ochrana práv duševního vlastnictví v Číně 🇨🇳
4 Téma pro speakeery #EGAP #EBURY a #V4Legal. Za EGAP prezentuje Jan Dubeč, ředitel odboru akvizic a pojištění dodavatelských úvelů.

1
3

EGAP je v EVV Trade Fairs Brno - Exhibition Centre.
4. říjen - Brno, Blumenský kraj 📍

Česká národní expozice na #MSV2022 v Brně je otevřena - přijďte nás navštívit a dozvědět se novinky a aktuální informace o možnostech pojištění exportu
Kde? Pavilon P v BVV Trade Fairs Brno - Exhibition Centre
Kdy? 4.-7.10.2022
#ČNE #export #pojištění #strojírenství #EGAP

EGAP je v Thun 1794 a.s.
a.s. - Nová Ráča, Karlovarský kraj 📍

Záruky #EGAPplus schválil Úřad vlády ČR 🇨🇪 nejsou prvními garancemi, kterými #EGAP pomůže exportérům získat úvely. Prostřednictvím #ConidPlus načerpaly firmy v době #pandemie 🌐 přes 22 miliard korun.
📍 Porcelánka Thun 1794 a.s. byla vůbec první z nich.
#export #průmysl #kpace

Exportní garanci a pojišťovací společnost, a. s. toto znovu zveřejnila)

Ebury • Ebury Česká Republika • 3. a více
Ebury
1 měs. • Upraveno • 🌐

+ Sledovat

"Jak eliminovat riziko při obchodování s rozvojovými zeměmi" to je téma byznys snídane, kterou jsme pro Vás připravili ve spolupráci s: Exportní garanci a pojišťovací společnost, a. s. (EGAP) a advokátní kancelář V4 Group Č. ...zobrazit více

Ebury

BYZNYS SNÍDANĚ
"Jak eliminovat riziko při obchodování s rozvojovými zeměmi?"
STŘEDA 2. LISTOPADU 09 00
MĚSTO HOTEL ANGLER, RADLIČKA 3216, PRAHA 5 - SMICHOV

21 • 8 předsílení

👍 Líbí se 💬 Komentář 📄 Přesdílet ✈ Odeslat

Buďte první, kdo přidá komentář

AŽ MÁTE I V ROCE 2023 CELÝ SVĚT JAKO NA DLANI.

Děkujeme, že jsme v roce 2022 mohli jistit Váš byznys
v Česku a dalších 60 zemích světa.

**Přejeme klidné prožití vánočních svátků
a pevné zdraví v novém roce
Vám i Vaším nejbližším.**

Vydává: Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
Editor: Odbor PR a marketingu
Grafická úprava: AG Geronimo s.r.o.